

Kwaliteitsborging toetsen en diploma's

Om de toetskwaliteit te borgen, stelt de Examencommissie algemene eisen aan toetsing. Deze eisen kunnen in het kader van de PDCA cyclus jaarlijks worden aangepast en / of uitgebreid. In algemene zin geldt dat toetsing valide, betrouwbaar en transparant dient te zijn (zie annex 1). Op dit moment (augustus 2023) stelt de Examencommissie de volgende eisen:

De toetsvorm komt overeen met een van de in de OER genoemde toetsvormen en komt overeen met hetgeen omtrent de toetsvorm in de blokbeschrijving is genoemd. Wijziging van de toetsvorm moet minimaal 8 weken voor aanvang van het onderwijs worden geaccordeerd door de bevoegde opleidingsdirecteur. Ingeval van discrepantie tussen informatie in blokbeschrijving en syllabus is de blokbeschrijving in principe doorslaggevend.

Algemene aspecten:

De Examencommissie dient in staat te zijn om te kunnen borgen dat een studerende de ILO's heeft bereikt en aan de onderdelen voor een diploma heeft voldaan. Dit brengt mee dat de Examencommissie ten sterkste aanbeveelt om **groepsproducten** voor ten hoogste 30% van het eindcijfer te laten tellen en minimaal 60% van de toetsing in een **gecontroleerde omgeving** af te nemen. Dit kan een schriftelijke deeltaets in het MECC zijn, maar ook een presentatie, debat of ander moment waarop identiteitsfraude uitgesloten is. Indien deze richtlijnen niet in acht worden genomen kan het zijn dat de Examencommissie tot de conclusie komt dat de kwaliteit van de toetsing niet kan worden geborgd.

Herkansingen / remediëringen dienen uit te gaan van eenzelfde kennis en qua stof, niveau, tijdsbesteding en dergelijke vergelijkbaar te zijn met de eerste kans. Een herkansing / remediëring moet – *assessment only* inschrijvingen daargelaten – kunnen leiden tot een score van 100% op de onderwijseenheid. Dit betekent dat ofwel alle onderdelen herkansbaar moeten zijn indien deze met een onvoldoende zijn afgesloten of dat de herkansing voorziet in een "opvangmogelijkheid", bijvoorbeeld een extra vraag, voor het andere toetsonderdeel. Uitzonderingen zijn mogelijk indien een toetsonderdeel aanwezigheid / participatie vereist en naar zijn aard niet of nauwelijks te herkansen / te remediëren is. De examinerator dient dit te kunnen aantonen.

Eisen vooraf:

1. Er moet sprake zijn van een toetsbeschrijving in de zin van een samenhangend document waaruit onderstaande gegevens blijken.
De toetsbeschrijving is een instrument voor de borging van de validiteit van de toetsing. Uit de toetsbeschrijving wordt tenminste inzichtelijk hoe de stof van het vak / de onderwijseenheid over de (deel)toets is verspreid, de spreiding van soorten vragen (essay, open vraag, case study alsmede de voorwaarden hieraan) en beheersingsniveau (denk aan toepassing vs kennis, vs evaluatie zoals uitgewerkt in de taxonomy van Bloom). De examinerator geeft tevens aan hoe zich de toets(opgaven) verhoudt(en) tot de PILO's en de CILO's).
2. Daarnaast wordt expliciet inzichtelijk gemaakt op welke manier rekening is gehouden met de leerlijnen van het betreffende curriculum en evt. andere onderdelen van de onderwijseenheid alsmede de plaats van de onderwijseenheid in het curriculum.
3. Er bestaat een antwoordmodel / grading instruction

Het antwoordmodel inclusief de beoogde puntenverdeling is een instrument ter borging van de betrouwbaarheid van de toetsing. Het antwoordmodel bestaat uiterlijk op het moment waarop de referent (zie hieronder) de (deel)toets beoordeelt. Het antwoordmodel bevat ten minste de inhoudelijke aspecten die aan de orde moeten komen en de eventuele vaardigheden (structuur...) die wordt getoetst. Ook geeft het antwoordmodel inzicht in de mate van gedetailleerdheid die wordt verwacht.

4. Toepassing vierogenprincipe

Toepassing van het vierogenprincipe draagt bij aan validiteit en betrouwbaarheid van de (deel)toets. De (deel)toets/ de vraag / opdracht en het antwoordmodel inclusief puntenverdeling zijn beoordeeld door een inhoudsdeskundige, BKO-gecertificeerde referent die niet bij de totstandkoming van de (deel)toets (althans dit onderdeel) betrokken is geweest. De referent beoordeelt in ieder geval de samenstelling van vragen, de verdeling over de stof, de moeilijkheidsgraad en het beheersingsniveau van de verschillende onderdelen alsmede de volledige (deel)toets. Ook beoordeelt de referent de afstemming tussen toetsvragen of -opdrachten en antwoordmodel, de verwachte gedetailleerdheid van de antwoorden, de haalbaarheid van deze verwachte prestaties binnen de beschikbare toetstijd en de puntenverdeling.

Het is de bedoeling dat met ingang van het academisch jaar 2023/24 deze documenten uitgroeien tot een toetsdossier voor elke toets. Dit toetsdossier wordt op een centrale plaats opgeslagen. Nadere informatie hieromtrent volgt hopelijk in september 2023.

Overige aanwijzingen ten aanzien van kwaliteitsborging vooraf

Indien een (deel)toets in een **gecontroleerde omgeving** (e.g. MECC) wordt afgelegd, wordt de identiteit van de betrokken studerende gecontroleerd. Identiteitsfraude is daarmee in principe uitgesloten. Verder voorkomen de Orderegels en de surveillanten in principe ook dat kan worden afgekeken of gecommuniceerd. Er kan dus met redelijke mate van zekerheid ervan worden uitgegaan dat de antwoorden die de studerende geeft afkomstig zijn van de studerende zelf. Indien het een **gesloten boek tentamen** betreft, heeft de student behalve wetgeving als primaire bron geen materiaal voorhanden. Kennis- en inzichtvragen zijn in dit geval toegestaan, al wordt, met inachtneming van het principe van constructieve alignment ingezet op minimaal het niveau "toepassing" voor de constructie van de vragen / opdrachten.

Indien sprake is van een **open boek tentamen in een gecontroleerde omgeving**, geldt eveneens dat identiteitsfraude naar redelijke maatstaven is uitgesloten. Wel dienen in dit geval duidelijke instructies te worden verstrekt ten aanzien van het omgaan met bronmateriaal, de manier van verwijzingen en dergelijke om verwarring aangaande mogelijk plagiaat / overschrijven etc te voorkomen. De vragen moeten in dit geval het niveau kennis aanzienlijk overstijgen en minimaal de toepassing van de (opzoekbare) kennis eisen. Bij voorkeur wordt tenminste een analyserende / evaluatieve vraag / onderdeel opgenomen.

Indien sprake is van een **take home tentamen**, dus een (deel)toets **buiten een gecontroleerde omgeving**, is een identiteitscontrole niet mogelijk. Het is dus niet zeker of degene die het stuk indient dit daadwerkelijk zelf heeft geschreven. Derhalve is – ter bewaking van de kwaliteit van tentamens en diploma's – minimaal een plagiaatcontrole noodzakelijk. Bovendien moeten in dergelijke (deel)toetsen de opdrachten het niveau kennis en inzicht aanzienlijk overstijgen, zodat minimaal sprake is van toepassing in complexe situaties, analogie of evaluatie. Ook dient te worden gespecificeerd welke materialen mogen worden gebruikt. Verder raadt de Examencommissie aan om het eindcijfer voor een

onderwijseenheid niet afhankelijk te maken van uitsluitend een of meerdere take home onderdelen gezien de problemen met identiteitsfraude en AI. De Examencommissie hanteert een percentage van minimaal 60% van het cijfer uit toetsing in een gecontroleerde omgeving als minimale omvang om cijfers en diploma's te kunnen borgen. Tot toetsing in een gecontroleerde omgeving behoort ook: een presentatie, een pleidooi, het beantwoorden van vragen (over de paper) of enig ander onderzoek naar kennis en vaardigheden van de studerende of enige andere passende toetsvorm.

Kwaliteitsborging ten aanzien van correctie

Een examinerator mag zich bij de correctie van (deel)toetsen laten bijstaan door correctoren, zijnde docenten die in de betreffende onderwijseenheid zijn ingezet. Hiervoor is vereist dat een duidelijk vastgelegd en van tevoren besproken antwoordmodel / rubric bestaat en dat correctie onder leiding, toezicht en verantwoordelijkheid van de examinerator geschiedt. De examinerator blijft (derhalve) eindverantwoordelijk voor de vaststelling van de resultaten.

Om de "menselijke bias" tussen verschillende correctoren zoveel mogelijk uit te sluiten en de beoordelingen zoveel mogelijk valide en betrouwbaar te maken, worden bij de correctie van (deel)toetsen de volgende uitgangspunten in acht genomen:

De correctieprocedure moet door de examinerator op een manier worden ingericht die willekeur en verschillen tussen correctoren zoveel mogelijk uitsluit. Dit kan onder andere worden bereikt door:

- Een duidelijk modelantwoord / grading instruction met puntenverdeling en ratio hiervoor;
- Een kalibratiesessie met de betrokken correctoren voorafgaand aan de correctie;
- Het verdelen van de taken aan de hand van (sub)vragen, in plaats van achternaam student (een docent beoordeelt alle vragen 1a, en niet de hele (deel)toets van studenten A-D...)
- Een overzicht over gemiddelde cijfers en bij significante verschillen tussen correctoren onderzoek hiernaar (m.n. bij papers).

Kwaliteitsborging na afronding toetsproces

Ten behoeve van de kwaliteitsborging achteraf deponeert de examinerator na bekendmaking van de uitslag de volgende gegevens in het toetsdossier:

- Slagingspercentage;
- Curve t.a.v. de cijferverdeling;
- Toetsitemanalyse uit Testvision (P- en Rit waarde, Alpha-coëfficiënt), indien de (deel)toets niet via testvision is afgelegd, dienen de gegevens op een andere manier te worden aangeleverd. De Examencommissie gebruikt deze cijfers als ondersteunende gegevens voor de analyse, aangezien in de meeste toetsen onvoldoende toetsitems zijn opgenomen om duidelijk betrouwbare resultaten te genereren. Gezamenlijk met het slagingspercentage en de toetsbeschrijving kan de indicatieve p-waarde toch van waarde zijn, net als een zeer afwijkende Rit-waarde.
- Veel gemaakte fouten;
- Bezwaren die betrekking hebben op hetzelfde onderdeel / dezelfde deelvraag als mede de reacties hierop en de verantwoording hiervan.
- Een korte reflectie op bijzondere uitkomsten of constatering.

Aan de hand van de gegevens kan de Examencommissie een inhouds- en toetsdeskundig staf lid opdracht geven een vraag opnieuw te bezien. Indien wordt vastgesteld dat de constructie en / of bewoording van de vraag in orde is en de beoogde antwoorden deel uitmaken van de stof, kan de vraag behouden blijven.

Omgang met (een vermoeden van) fraude en / of plagiaat

Het vaststellen van fraude is een wettelijke bevoegdheid van de Examencommissie. Derhalve is de examinerator verplicht, een vermoeden van fraude of plagiaat in enige vorm te melden aan de Examencommissie. De examinerator overlegt bij de melding de bewijsmiddelen en voegt desgewenst een verklaring toe.

Indien sprake is van onvoldoende eigen werk, bijvoorbeeld indien een antwoord bestaat uit bij elkaar geplakte informatie (waar wel correcte referenties voor zijn opgenomen), kan dit in het cijfer worden verdisconteerd, zoals in art. 14 van de Richtlijnen en Aanwijzingen is weergegeven.

Omgang met een betwisting van een eindcijfer

Indien een student bezwaar maakt tegen de beoordeling van een onderwijseenheid, wordt de examinerator verzocht de informatie aangaande toetsing, nabespreking, feedback en dergelijke - voor zover niet reeds in een toetsdossier verzameld – aan de Examencommissie ter beschikking te stellen. De examinerator wordt in de gelegenheid gesteld de beoordeling (opnieuw) toe te lichten. De examinerator is niet verplicht aan een schikkingsgesprek deel te nemen, indien geen nieuwe concrete inhoudelijke bezwaren naar voren worden gebracht. Aanwezigheid wordt door de Examencommissie wel op prijs gesteld.

Ingeval de Examencommissie van mening is dat de betreffende examinerator in redelijkheid niet tot de bestreden beoordeling heeft kunnen komen, bijvoorbeeld omdat geen antwoordmodel voorhanden is, geen feedback is gegeven of sprake is van kennelijke onjuistheden, kan de Examencommissie de betrokken examinerator opdragen de (deel)toets opnieuw te beoordelen of van een dragende motivering te voorzien. De Examencommissie kan een ander inhouds- en toetsdeskundig staflid aanwijzen om de uitwerkingen (opnieuw) te beoordelen.

Correcties in antwoordsleutel of eindcijfer:

Indien een voorziene antwoordsleutel achteraf niet passend is, kan binnen de marges die in de toets zelf zijn voorzien tot herverdeling van punten worden overgegaan. Indien het nodig is om van de gecommuniceerde puntenverdeling af te wijken of een vraag of deelvraag uit de beoordeling te halen, dient contact te worden opgenomen met de toetsdeskundige, Evelien Stinkens en de Examencommissie.

Ingeval overduidelijk sprake is van een materiële fout bij de berekening van een cijfer, een verkeerd export van / naar Canvas/ testvision / excel of een kennelijke verschrijving (P in plaats van F) of soortgelijke fouten, kan dit tot en met de derde dag na publicatie door de examinerator worden gerectificeerd, een en ander in overeenstemming met de Richtlijnen en Aanwijzingen.

Annex 1:

Validiteit

Validiteit betekent dat een toets die erop gericht is bepaalde aspecten te meten, die aspecten ook daadwerkelijk meet. Werken met een toetsmatrijs zorgt ervoor dat een toets valide wordt. In een toetsmatrijs worden de betrokken leeruitkomsten afgezet tegen een bepaald kennisniveau op basis van Bloom's taxonomie. Het invullen van deze matrijs zorgt dus voor een overzicht van wat – op welk niveau – per leeruitkomst wordt gevraagd.

In het kader van de validiteit is het ook goed om voor het afnemen van de toets al antwoordmodellen en/of rubrics te maken zodat duidelijk is wat er van studenten verwacht wordt.

Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid geeft aan hoe zeker de resultaten zijn die door de toets geproduceerd worden. Betrouwbaarheid is een indicator voor in welke mate de toets consistent is – in de zin dat als de toets meerdere malen zou worden afgenomen kandidaten min of meer hetzelfde resultaat zouden boeken en dat verschillende docenten die beoordelen ook tot hetzelfde resultaat zouden komen. Bovendien zorgt een betrouwbare toets ervoor dat studenten die de stof beheersen de toets halen en andere niet. In het kader van betrouwbaarheid worden externe factoren die de beoordeling kunnen beïnvloeden zoveel mogelijk buitengesloten worden. In het kader van de betrouwbaarheid wordt een toets(onderdeel) voor afname gezien door een referent. Idealiter is de referent ter zake inhoudsdeskundig en niet betrokken bij het opstellen van het toetsonderdeel. Een combinatie van verschillende toetsvormen (op verschillende momenten) draagt ook bij aan een verhoogde betrouwbaarheid van de toets. Tenslotte wordt de betrouwbaarheid na afname statistisch berekend door Testvision. Op basis van deze itemanalyse kunnen achteraf uitspraken over de betrouwbaarheid gedaan worden. Eindwerkstukken worden in het kader van de betrouwbaarheid door twee beoordelaars beoordeeld.

Transparantie

Transparantie geeft aan in welke mate het duidelijk is voor studenten, hoe, wanneer, op welke manier etc. ze getoetst worden. Transparantie vraagt ook om het vooraf beschikbaar stellen van beoordelingscriteria, rubrics, en oefentoetsen. Materieel gezien moet bij het opstellen van de toets ook constant gekeken worden naar de duidelijkheid van de vraagstelling en antwoordrichting. Referenten besteden expliciet aandacht aan dit aspect. Na het afleggen van de toets kunnen studenten hun resultaten en beoordelingen inzien, volgt er een (collectieve) nabespreking en moet het voor studenten navolgbaar zijn hoe hun beoordeling tot stand is gekomen.

Naast deze drie criteria moet er eveneens gekeken worden naar de *effectiviteit* en *uitvoerbaarheid* van toetsing, waarbij *effectiviteit* ziet op de *constructive alignment* tussen leeruitkomsten, onderwijsleeromgeving en toetsing en *uitvoerbaarheid* op de praktische uitvoerbaarheid van de toets voor studenten en docent (i.e. is de toets niet te lang voor de gegeven tijd).